

УДК 343.431: 343.985

В.Г. Телійчуккандидат юридичних наук, доцент
Кіровоградський інститут державного та муніципального управління КПУ**БОРОТЬБА З БАНДИТИЗМОМ ТА РОЗБІЙНИМИ НАПАДАМИ
В УКРАЇНІ В ПІСЛЯВОЄННІ (1946–1953) РОКИ**

У статті розглянуто питання боротьби з бандитизмом та розбійними нападами в післявоєнний період. Здійснено історичний аналіз діяльності правоохоронних органів із цими злочинними проявами. Проаналізовано законодавчі кримінально-правові та підвідомчі нормативні акти, що забезпечували захист від цих злочинних проявів. Визначено найпоширеніші форми протидії бандформуванням органами міліції. Узагальнено історичний досвід діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів, зокрема міліції України, в післявоєнний період, визначено характер і особливості організації боротьби із цими злочинами в умовах післявоєнного часу.

Ключові слова: бандитизм, розбійні напади, боротьба з бандитизмом та розбійними нападами, карний розшук, оперативні підрозділи, оперативно-розшукові заходи, бандгрупа, практичний досвід.

I. Вступ

У сучасних умовах боротьба зі злочинністю, зокрема з такими небезпечними злочинами, як бандитизм та розбійні напади, вийшла за межі національних кордонів і перетворилася на одну з найскладніших проблем, що стоять перед світовою спільнотою. Незважаючи на протидію правоохоронних органів, зокрема міліції, карній злочинності, кримінальна ситуація в країні залишається складною. Разом з тим в Україні накопичений значний досвід діяльності міліції з охорони громадського порядку і безпеки громадян, боротьби з бандитизмом та розбійними нападами в складних соціально-економічних умовах. Особливим у діяльності міліції є період 1946–1953 рр. [1, с. 1]. Ці післявоєнні роки характеризувалися такими негативними соціальними явищами, як економічні труднощі, масова міграція населення, доступність зброї, жебрацтво, дитяча безпритульність; а також стрімким зростанням на цьому тлі іншої злочинності, яка набувала загрозливого антидержавного характеру. Вирішальну роль у той час відіграли органи міліції, які вступили в боротьбу зі злочинністю, сприяючи забезпеченню соціальної стабільності та створенню умов подальшого розвитку суспільства.

Окремі негативні соціальні явища післявоєнного часу притаманні й сучасному суспільству, тому вивчення історичного досвіду діяльності міліції в післявоєнний період сьогодні сприятиме ефективній роботі правоохоронних органів, їхній успішній боротьбі зі злочинністю, забезпеченню суспільного порядку, безпеки населення.

Проблемам кримінально-правової боротьби зі злочинними посяганнями на власність в

історичному аспекті були присвячені праці таких видатних учених: Б.М. Бабія, Я.М. Брайніна, П.С. Матишевського, П.П. Михайленка, С.І. Тихенка, І.Б. Усенка та ін. У галузі оперативно-розшукової діяльності питання боротьби з бандитизмом та розбійними нападами висвітлено в працях О.М. Бандурки, А.А. Герцензона, Н.Ф. Кузнєцової, В.А. Лукашова, Д.Й. Никифорчука, С.С. Остроумова, В.О. Сілюкова, А.С. Шляпошникова та ін.

Віддаючи належне науковому внеску цих учених у розробку питань боротьби з бандитизмом та розбійними нападами, слід констатувати, що ґрунтовного історико-правового порівняльного аналізу боротьби правоохоронних органів із зазначеними видами злочинів у цей історичний період ще не здійснено.

II. Постановка завдання

Мета статті – на основі всебічного вивчення наукової літератури, архівних документів, інших джерел розкрити й узагальнити історичний досвід діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів, зокрема, міліції України в післявоєнний період, визначити характер і особливості організації боротьби з бандитизмом та розбійними нападами в умовах післявоєнного часу.

III. Результати

Історію формування підрозділів карного розшуку, становлення та розвиток служби в цілому, боротьбу зі злочинними посяганнями на власність, а саме бандитизмом і розбійними нападами, за кримінальним законодавством України в період 1920–1930-х рр., (Кримінальні кодекси 1922, 1923, 1924, 1927 рр.) ми досліддили раніше [4–6].

У середині 1940 р. для поліпшення оперативної роботи й посилення боротьби з бандитизмом у західних областях України було організовано відділки по боротьбі з бандитизмом (ВББ). Їх було створено як по

лінії Управління державної безпеки НКВС, так і по лінії міліції, причому відділки при УДБ вели боротьбу з політичним бандитизмом, а відділки при органах міліції – з кримінальним. У деяких випадках політичний і кримінальний бандитизм перепліталися [3].

Післявоєнний період (1946–1953 рр.) став важливим етапом у формуванні й розвитку правоохоронних органів України, особливо оперативних підрозділів. Політичні причини та тяжкі соціальні умови, що склалися в післявоєнний час, особливо зростання злочинності, найбільш небезпечних її видів (бандитизм, убивство, розбій), змусили уряд провести чергову реорганізацію органів міліції.

Так, 18 березня 1946 р. за рішенням Верховної Ради СРСР НКВС був перетворений на МВС СРСР. Аналогічні зміни були проведені й у союзних республіках. Провідна роль у боротьбі зі злочинністю, особливо в оперативно-розшукових заходах, належала відділам карного розшуку, штати яких було збільшено. Так, у липні 1946 р. відділ карного розшуку ГУМ МВС СРСР був перетворений на Управління карного розшуку. Його діяльність будувалась відповідно до спеціально розробленого Положення. Начальник цього управління підпорядковувався безпосередньо начальнику Головного управління міліції та його першому заступнику.

Зростання бандитських проявів на території СРСР, особливо в Україні, змусило МВС СРСР прийняти 3 грудня 1946 р. спеціальну директиву, яка ставила головним завданням усієї роботи боротьбу з бандитськими проявами, вбивствами, розбоями, грабунками й іншими небезпечними видами злочинів. Створювались спеціальні підрозділи по боротьбі з бандитизмом з правом оперативно-розшукової діяльності. Для більш успішного виконання цього завдання відділам боротьби з бандитизмом в оперативному відношенні були підпорядковані працівники карного розшуку районних та міських органів внутрішніх справ. Одночасно було прийнято ряд відомчих нормативних актів, спрямованих на вдосконалення агентурно-оперативної роботи.

У лютому 1948 р. у складі Головного управління міліції МВС СРСР і союзних республік, областей були виділені слідчі відділи й відділення, які мали право використовувати матеріали оперативно-розшукової діяльності.

З метою більш оперативного управління лінійними підрозділами по вертикалі в липні 1949 р. в УББ МВС СРСР були створені відділи по керівництву оперативною роботою, по боротьбі з кримінальною злочинністю, боротьбі з бандитизмом, слідчої роботи. В УМВС областей республіки були посилені відділення по боротьбі з бандитизмом, а в міських районних відділах внутрішніх справ – апарати по боротьбі з бандитизмом. Також були розроблені функціональні обов'язки

новоутворених структурних підрозділів, головними серед яких були завдання щодо агентурної роботи оперативних працівників.

Велика Вітчизняна війна закінчилася повною перемогою радянського народу. Гідний внесок у цю перемогу зробили тисячі співробітників української міліції. Перехід до мирного будівництва в Україні був пов'язаний з великими труднощами, бо наша країна була однією з республік Радянського Союзу, яка найбільше постраждала від війни й тимчасової окупації, зазнала величезних людських і матеріальних втрат. Головною метою правоохоронних органів у той час була ліквідація наслідків війни у сфері охорони громадського порядку й боротьби зі злочинністю. Ці наслідки виявились дуже значними.

У повоєнний час боротьба з бандитизмом та розбійними нападами велась у дуже складній обстановці, що зумовлено наслідками окупації та труднощами цих років, посилення посухою 1946 р. У перші повоєнні роки оперативну обстановку ускладнювала ще й масова міграція населення – людей, які поверталися з евакуації, демобілізованих, репатріантів.

Починаючи з жовтня 1946 р., кримінальна злочинність стала зростати майже за всіма її видами (бандитизм, убивства, розбійні напади, грабежі) і в перші місяці 1947 р. досягла найбільших за повоєнні роки розмірів. Одна з причин такого становища полягала в тому, що багато хто з керівних працівників міліції України не врахував особливостей оперативної обстановки, що склалася після війни, і своєчасно не мобілізував органи міліції на проведення необхідних профілактичних заходів. До того ж, особовий склад у більшості органів міліції був неуккомплектований майже на 50%.

Розбій і грабежі в першій половині 1947 р. порівняно з другою половиною 1946 р. різко зросли. У першій половині 1947 р. зареєстровано випадків розбою й грабежів з убивствами – 675, розбою й грабежів без убивств – 3861, проти 254 і 3348 випадків у другому півріччі 1946 р.

По-перше, значна кількість грабежів припадає на пограбування колгоспних комор з метою розкрадання хліба й інших сільгосп-продуктів; по-друге, у всіх випадках грабежу й розбою у злочинців була зброя, незалежно від того, застосовували вони її чи ні.

Слід наголосити, що якщо в другому півріччі 1946 р. було розкрито 76,2%, то в першому півріччі 1947 р. розкриття знизилось до 58% за розбійними нападами й пограбуваннями без убивств. За розбійними нападами й грабежами з убивствами відсоток розкриття в другому півріччі 1946 р. й у першому півріччі 1947 р., хоч і стабільний (63%), але сам по собі такий відсоток надзвичайно низький.

Як правило, кожна виявлена бандгрупа вчинила кілька озброєних нальотів, які вча-

сно не були розкриті. Про це свідчить багато конкретних фактів. Наприклад, група у складі 12 осіб у м. Дніпропетровську протягом жовтня – листопада 1946 р. вчинила 12 озброєних пограбувань. Інша група у складі 10 осіб діяла безкарно протягом чотирьох місяців, вчинивши вісім озброєних пограбувань.

Необхідно було різко активізувати роботу органів міліції з розкриття цих злочинів, вилучення зброї, що незаконно зберігалася в населення [8].

Після закінчення війни більшість так званих “декласованих елементів”, у тому числі карні злочинці, боячись відповідальності за злочини, вчинені в період тимчасової окупації, перейшла на нелегальне становище, стала на шлях організації бандитських зграй (шайок) з метою вчинення тяжких злочинів, а саме розбійних нападів. Деяка частина з них під чужими документами проникла до різних організацій і установ. Про боротьбу міліції зі злочинністю в перші дні й роки після звільнення рідної землі свідчать численні матеріали. Показовою щодо цього є довідка про роботу органів міліції МВС УРСР за період 1943–1947 рр., підписана заступником міністра внутрішніх справ УРСР Дятловим. За час після звільнення Української РСР від окупантів до 1 листопада 1947 р., згідно з цією доповіддю, органами міліції МВС УРСР проведена така робота.

Арештовано шпигунів і диверсантів – 1023 осіб, зрадників та пособників окупантів – 22 369 осіб, грабіжницько-злочинну групу загальною чисельністю 72 381 осіб. Крім того, заарештовано злочинців-одинаків 108 608 осіб. Усього за розкритими справами за загальнокримінальні злочини (розбої, грабежі, вбивства, крадіжки) притягнуто 259 000 осіб, з них заарештовано – 180 989 осіб. Найбільше зниження злочинності було за особливо небезпечними видами злочинів. У III кварталі 1947 р. порівняно з I кварталом кількість особливо небезпечних злочинів знизилась: бандпроявів – на 68%, розбоїв з убивствами – на 83%, розбоїв – на 77%, грабежів – на 63%, викрадення худоби – на 68%, кваліфікованих крадіжок – на 72% [9].

Співробітники МВС і міліції, поряд із заходами щодо боротьби з кримінальною злочинністю та розбійними нападами, в 1947 р. провели значну профілактичну й виховну роботу серед населення.

Так, у другому кварталі 1947 р. порівняно з I кварталом злочинність знизилась на 15%. У III кварталі порівняно з II кварталом – на 49%, у вересні порівняно з березнем – на 67%, у вересні порівняно з вереснем 1946 р. – на 48%. Найбільше скорочення злочинності було за особливо небезпечними видами злочинів. Значно вплинула на скорочення кримінальної злочинності робота органів міліції з поліпшення розкриття злочинів. 3-поміж

зарєєстрованих розкрито у I кварталі: бандпроявів – 72%, загальнокримінальних злочинів – 81%. У II кварталі: бандпроявів – 87%, загальнокримінальних злочинів – 86%. У III кварталі: бандпроявів – 91%, загальнокримінальних злочинів – 88%.

Свою практичну діяльність органи міліції проводили за активною допомогою трудящих сіл і міст. У містах і робітничих селищах були організовані бригади сприяння міліції, які мають у своєму складі 10 591 особу, а у сільській місцевості – групи охорони порядку в складі 2764 осіб. У районах, уражених кримінальною злочинністю, групам охорони громадського порядку видано 26 477 одиниць вогнепальної зброї.

Ужито зовнішньопрофілактичних заходів, поліпшено постову й патрульну служби міліції, у середньому щодобово в містах і робітничих селищах виставлялося 1837 постів. Уживали рішучих заходів щодо дальшого посилення роботи органів міліції з боротьби з розкраданнями та іншими злочинами в торгових, заготівельних, збутових, господарських організаціях, установах і на підприємствах, а особливо з боротьби з бандитизмом та розбійними нападами.

З метою посилення охорони особистого майна громадян 4 червня 1947 р. було прийнято указ Президії Верховної Ради СРСР, у якому передбачено відповідальність за недонесення про готування розбійного нападу чи уже вчинений: “...2. Разбой, то есть нападение с целью завладения чужим имуществом, соединенное с насилем или угрозой применения насилия,

– карается заключением в исправительно-трудовом лагере на срок от десяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

Разбой, соединенный с насилем, опасным для жизни или здоровья потерпевшего, или с угрозой смертью или тяжким телесным повреждением, а равно совершенный шайкой либо повторно,

– карается заключением в исправительно-трудовом лагере на срок от пятнадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

3. Недонесение органам власти о достоверно известном готовящемся или совершенном разбое,

– карается лишением свободы на срок от одного года до двух лет или ссылкой на срок от четырех до пяти лет...” [7, с. 76].

Доповнення та зміни, внесені до КК УРСР в 1933–1957 рр., були зроблені на основі загальносоюзних законодавчих актів і за суттю та формою повторювали їх. Значну частину цих актів розглянуто в радянській юридичній літературі, тому немає необхідності зупинятися на їх характеристиці.

Органи міліції України мали й тоді кваліфіковані, добре підготовлені кадри операти-

вних співробітників, але вони були нечисленні. Кадри міліції, особливо рядовий склад, у перші післявоєнні роки мали переважно низький загальноосвітній рівень і недостатню спеціальну підготовку.

Перед МВС України (18 березня 1946 р. був прийнятий закон про перетворення Ради Народних Комісарів на Раду Міністрів; відповідно, НКВС був перетворений на МВС) подало завдання не тільки кількісно укомплектувати особовий склад міліції, а й переглянути наявні кадри з тим, щоб співробітників, які не відповідали вимогам, замінити і таким чином поліпшити якісний склад органів міліції.

Основним джерелом поповнення органів міліції в ці роки були демобілізовані воїни, колишні партизани, а також робітники та колгоспники, які висловили бажання працювати в міліції. Уже наприкінці 1946 р. міліція була укомплектована співробітниками на 92,4%.

Організуюча роль у боротьбі зі злочинністю, як і раніше, значною мірою належала відділам карного розшуку. Співробітники цього апарату повинні були запобігати й повністю розкривати всі кримінальні злочини, спрямовуючи основний удар проти злочинців-рецидивістів та організаторів злочинів. Виконуючи свої функції, співробітники карного розшуку виявляли злочинців і місця їхніх зборищ, тих, хто займався скуповуванням і продажем викраденого, а також усіх тих, хто вів сумнівний спосіб життя. Це давало можливість запобігати й своєчасно припиняти кримінальні злочини.

Одним із засобів підвищення якості оперативної роботи стала боротьба за зростання лав відмінників. Оскільки в органах міліції значна кількість співробітників, особливо серед рядового складу, мала низький загальноосвітній рівень, МВС України організувало в усіх обласних управліннях внутрішніх справ спеціальні вечірні середні школи для навчання співробітників міліції. При більшості управлінь були створені стаціонарні навчальні пункти. Так само навчались і ті, хто прийшов у міліцію за партнабором і мав лише початкову освіту. Загалом МВС домоглося, щоб усі співробітники міліції з початковою освітою пройшли загальноосвітню спеціальну підготовку. Офіцерський склад підвищував свою оперативну майстерність у спеціальних школах і на курсах міліції, що відкрилися в Одесі, Львові, Чернівцях, Харкові. Водночас на роботу в органи міліції приходило більше людей із середньою і вищою освітою.

Проведені МВС заходи значно зміцнили кадри міліції. Достатньо зазначити, що вже у 1948 р. органи внутрішніх справ і міліції разом з органами суду й прокуратури з допомогою громадськості домоглися в цілому по Україні зниження кримінальної злочинності на 50% порівняно з 1947 р., у тому числі різко зменшилась кількість особливо небезпе-

чних злочинів, таких як бандитизм, убивства, грабежі.

У 1948 і 1949 рр. в органах міліції України були створені слідчі відділи й відділення, до обов'язку яких входило розслідування кримінальних справ, порушених оперативними співробітниками міліції, і сприяння посиленню боротьби з розбійними нападами та грабежами. Діючи в тісному контакті з оперативними співробітниками інших служб, співробітники слідчих апаратів розслідували найскладніші кримінальні справи.

У 1951–1953 рр. вони розслідували низку складних справ, відкритих на розкрадачів державної власності, спекулянтів та інших небезпечних злочинців. Завдяки зміцненню слідчих апаратів кваліфікованими кадрами їх роль у боротьбі з кримінальною злочинністю набагато зросла.

У 1946 р. з метою залучення громадськості до активної участі в боротьбі з порушенням порядку й злочинністю при міських, районних відділах міліції, лінійних відділеннях і лінійних пунктах міліції залізничного та водного транспорту були знову створені бригади сприяння міліції. Загальне керівництво діяльністю бригад було покладене на органи міліції, їх чисельність щороку зростала. Уже наприкінці 1951 р. бригади сприяння міліції, що діяли в східних областях України, нараховували 171 624 особи. Члени бригад разом зі співробітниками міліції патрулювали на вулицях міст і населених пунктів, чергували в клубах, кінотеатрах, парках та інших громадських місцях.

У березні 1953 р. було прийнято рішення про об'єднання союзних і республіканських міністерств держбезпеки та внутрішніх справ у єдине союзно-республіканське міністерство внутрішніх справ. У цьому ж році в ряді областей України зросла кількість злочинів. Це пояснювалось тим, що на місцях не завжди правильно застосовували Указ Президії Верховної Ради СРСР "Про амністію" від 27 березня 1953 р. Іноді на волю випускали особливо небезпечних злочинців, які не стали на шлях виправлення. Проте основною причиною зростання злочинності була незадовільна організація в ряді органів міліції боротьби зі злочинністю, зокрема, з такими небезпечними злочинами, як бандитизм та розбійний напад.

Мобілізували всі свої можливості на боротьбу зі злочинністю, співробітники міліції вдосконалювали оперативну майстерність, вишукували нові тактичні прийоми та форми роботи. Успішно діяли створені оперативно-розшукові групи, до складу яких включалися оперативні співробітники карного розшуку (старший групи), дільничний уповноважений, міліціонери, а також найбільш активні, здатні до оперативної роботи члени бригад. Усі члени оперативно-розшукових груп були одягнені в цивільний одяг. Добре знаючи багатьох злочинців в обличчя, вони затримували їх на ба-

зарах, вокзалах, у магазинах, громадському транспорті та інших місцях [2, с. 12]. Діяльність оперативно-розшукових груп сприяла значному скороченню кількості різних злочинів, у тому числі бандитизму, розбійних нападів та пограбувань.

Слід зазначити, що у воєнні та повоєнні роки найбільш широко стаття про бандитизм застосовувалася в боротьбі з озброєними формуваннями в Західній Україні та Прибалтиці, а також у місцях позбавлення волі. Характерним із цього погляду є Указ Президії Верховної Ради СРСР "Про заходи щодо посилення боротьби з особливо злісними проявами бандитизму серед ув'язнених у виправно-трудовах таборах" від 13.01.1953 р. Це поняття в Указі не розкрито, але широко застосовано при придушенні масових заворушень серед ув'язнених. Після знищення озброєних формувань у Західній Україні та Прибалтиці застосування статті про бандитизм різко скоротилося.

IV. Висновки

У досліджуваний період організаційна структура міліції змінювалася залежно від соціально-економічних процесів, що відбуваються в країні, і вирішення завдань, що стояли перед суспільством. Структура міліції відповідала вимогам охорони громадського порядку та боротьби зі злочинністю в Україні. Основними джерелами комплектування й поповнення кадрів міліції було місцеве населення: демобілізовані, партійні та комсомольські працівники, робітники й службовці, направлені на роботу до МВС партійними та радянськими органами.

Оцінюючи шлях української міліції впродовж періоду, розглянутого в статті, слід усвідомити, що головне, завдяки чому можна значно підвищити рівень діяльності міліції у боротьбі з бандитизмом, розбійними нападами та іншими злочинами, – це робота з кадрами, їх юридична підготовка, підвищення професійної майстерності, моральне виховання співробітників, прищеплення їм загостреного почуття законності. У зв'язку із цим дуже важливо подолати в середовищі працівників міліції правовий нігілізм, котрий, сягаючи корінням у минуле, насаджувався в нашій повсякденній практиці буквально до того, доки Україна не стала незалежною державою. Працівники міліції не мають права забувати уроків минулого, коли відсутність належного рівня демократії в нашому суспільстві породила культ особи, грубі порушення законності, свавілля та репресії.

льстві породила культ особи, грубі порушення законності, свавілля та репресії.

Список використаної літератури

1. Лагоша М.М. Міліція України в 1945–1953 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 [Електронний ресурс] / М.М. Лагоша. – Режим доступу: <http://cheloveknauka.com/militsiya-ukrainy-v-1945-1953-gg#ixzz2uLjhjCvE>.
2. Михайленко П.П. Історія міліції України у документах і матеріалах : у 3 т. / П.П. Михайленко, Я.Ю. Кондратьєв. – К. : Генеза, 1997. – Т. 2: 1926–1945. – 1999. – 412 с.
3. Никифорчук Д. Науково-історичний аналіз боротьби з бандитизмом в Україні в період 1922–1940 років / Д. Никифорчук, О. Заблоцька [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/TVG/Downloads/ucnavs_2010_4\(16\)_19%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/TVG/Downloads/ucnavs_2010_4(16)_19%20(3).pdf).
4. Телійчук В.Г. Боротьба з розбійними нападами в Україні в період НЕПу / В.Г. Телійчук // Проблеми протидії корисливо-насильницькій злочинності : Мат. наук.-практ. семінару (м. Кіровоград, 29 березня 2007 р.). – Кіровоград : Кіровоград. юрид. інс-т ХНУВС, 2007. – С. 74–78.
5. Телійчук В.Г. Боротьба з розбійними нападами в Україні. Історико-правовий аналіз 20–30-х років ХХ століття / В.Г. Телійчук // Ринкова економіка: Теорія і практика управління : зб. наук. праць, ОНУ ім. Мечникова. – Т. 12. – Вип. 26. – Ч. 2. – Одеса, 2009. – С. 125–131.
6. Телійчук В.Г. Історико-правовий аналіз боротьби з розбійними нападами в Україні в 20-х – I пол. 30-х г. ХХ століття [Електронний ресурс] / В.Г. Телійчук // Електронний міжнародний журнал "Проблеми правоохоронительной деятельности". – 2012. – № 2. – Белгородский юридический институт МВД России. – С. 59–65. – Режим доступу: <http://www.belui.ru/Default.asp?ChapterID=79>.
7. Уголовный кодекс Украинской ССР. Официальный текст с изменениями на 10 октября 1954 г. и с приложением постановительно-систематизированных материалов. – М. : Министерство юстиции УССР, Госюриздат, 1954. – 140 с.
8. ЦДАГОУ, ф. 1, он. 23, сир. 4951, арк. 359-376.
9. ЦДАГОУ, ф. 1, оп. 23, сир. /1937, арк. 361-370.

Стаття надійшла до редакції 24.02.2014.

Телійчук В.Г. Борьба с бандитизмом и разбойными нападениями в Украине в послевоенные (1946–1953) годы

Статья посвящена рассмотрению вопросов борьбы с бандитизмом и разбойными нападениями в послевоенный период. Осуществлен исторический анализ деятельности правоохранных органов с этими преступными проявлениями. Проанализированы законодательные криминально-правовые и подведомственные нормативные акты, которые обеспечивали защиту от этих преступных посягательств. Определены наиболее распространенные

формы противодействия бандформированиям органами милиции. Обобщен исторический опыт деятельности оперативных подразделений правоохранительных органов, в частности милиции Украины, в послевоенный период, определен характер и особенности организации борьбы с этими преступлениями в условиях послевоенного времени.

Ключевые слова: бандитизм, разбойные нападения, борьба с бандитизмом и разбойными нападениями, уголовный розыск, оперативные подразделения, оперативно-розыскные мероприятия, бандеруппа, практический опыт.

Teliychuk V. Fight against gangsterism and robbery attacks in Ukraine in post-war (1946–1953) years

The article discusses issues related to combating gang violence and robberies in the postwar period. Done a historical analysis of law enforcement against these criminal manifestations. Analyzed legislative criminal-legal and jurisdictional regulations that provide protection against these criminal attacks. Identified the most common forms of opposition gangs by the police. Summarized the historical experience of the operational units of law enforcement agencies, particularly the police of Ukraine in the postwar period, the nature and characteristics of the organization to combat these crimes in the post-war time.

In logical sequence induced statistical data on both these types of crimes, and on obschekriminalnoy crime.

Identified negative social phenomena that characterize the period specified and that influenced to commit banditry and armed robberies. This phenomena such as economic hardship, mass migration, the availability of weapons, begging, child homelessness. Attention is drawn to the fact that there is a rapid growth in this background and other crime, which becomes threatening anti-state character, the decisive role played while the police. Appropriate conclusions and suggestions.

Key words: gangsterism, robbery attacks, fight against gangsterism and robbery attacks, criminal search, operative subdivisions, operative-search measures, gangster group, practical experience.